

DÉR ENDRE

Csillag fut az éjben

Szép volt Picinke, s kedves, mint a nyári fény.

Ha fű vesszeje hajlik a víz tükrére, bizony látom a Picinke derekát, s ha csillag fut az éjben, bizony Picinke szeme villog... Ó, mit nem adtam volna, ha megfoghatom fürge, csepp kezét, s megsimíthatom ragyogó haját!

Örmény leány volt Picinke, Kelet virága.

Apja, a dagadt főjegyző, nem hasonlított a virágokhoz. Dereka: mint a tuskó, feje: mint a sárgatök, s a lába: lőcs. A szeme eléggé fekete volt, — de mint a túske.

Mégse bántam, hogy rámszűrt vele azon a messzehullott nyári délelőttön:

— Hé!

Leszállottam a gépről.

— Komádiiba mész?

— Oda — s szívem a torkomra röppent.

— Vidd ezt is, — morogta s köszönés nélkül dőcögött el.

Levél volt Picinkének, kit a komádi körorvos rabolt feleségül a tavasszal.

Hát olyan gyorsan se vittem apámnak ebédet soha, mint ezegyszer! Tapostam a pedált, ahogy csak tellett a tizenhatéves dobogó szívemtől. Vidáman s kegyesen intettem búcsút a falu szélén az öcsémnek s húgomnak, akik gyermekgyűrűben játszadoztak. Sipogó nótaszavuk utánamsiklott az úton:

Ez kell nekem, ez,

Ezt kedvelem, ezt,

Szép maga, szép ruhája,

lobogós ingvalla...

De takaros volt a Picinke ingvalla s tarka kötője! Ő maga pedig fürge, mint a tavaszi szél. Nagyot sikoltott, mikor a konyhába futottam, s cseppfakanalát elejtve ölelt meg:

— Bandikám! — kacagta bugyogva.

S hogy belebitorlottam az ölelésbe, rámnézett Picinke, s bogárszemén áthullámozott a zavar. Elengedett, s a kezét elébem adta tenyérrel.

— Nagyot nőttél — mondta csendesedve.

Fénylő szemmel fogtam meg öt gyermeki ujját, s ragyogó szemmel méricskéltem ő is.

— Tán meg is házasodtál azóta, te? — ütött a képemre gyengén. Megint lángot vetett az arcom, s ő megint megzavarodott. Csend kezdődött, mely már-már csontom hasogatta, ám Picinke belélelkendezett a csendbe:

— Otthon van-e újság?

Könnyű kézzel lengettem elő a levelet. Rácsapott Picinke, s mohón olvasott. Közbe-közbe az ételbe is belekavart nagyszelesen. Amint végzett, kinyitotta a tűzhely ajtaját, s a levél világot vetett ajakára és szemére.

— Hogyan jöttél? — egyenesedett fel, s rámsugárzott.

— Keréken — feleletem, s elfordultam, lábam kaparászva.

— Keréken? Ez a beszéd! Elhúzom az ételt, s megyünk biciklizni.

— Még mindig nem tanult meg? — kérdeztem kedvre-derülve.

— De nem ám! — nevetett Picinke, s úgy nézett rám, mintha lány volna s nem asszony. — Megtanítasz, ugye? Emlékszel-e? Tavaly megígérted!

— Csakis — intettem dagadó mellel. Ő kézen fogott. Kifutottunk sebbel-lobbal az udvarra, én megmarkoltam a nyereg alatt a masinát sűrű erővel, s lemosolyogtam Picinkére, mint valami kisdedre:

— Fel lehet ülni.

Lerúgta virágos papucsát, felfészkelődött a nyeregre, s indultam véle, mint a táltos. Micsoda hancúrozás kerekedett azon az udvaron! Nyeklett a kezében a kormány, s hol jobbra, hol balra biccent Picinke a nyergen. Egyszer majdnem fejfel esett a köre, ám derékon kaptam, s nem engedtem. Pihegett, mint a madárka, — s tagjai, mint a holté... Záporozott az öröm a szívemben, s visszatettem a nyeregre, mint a pelyhet. Ám alig engedem el, kikapja a kezemből a gépet, s száguld az udvaron körbe, biztosan, vidáman s csúfodáros nevetéssel...

Szívemvére is megakadt, ahogyan néztem, s csak lassan, lassan kigyózott fel fejemig a kérdőjel: Hát megcsalt Picinke?! S kacag rajtam?... Ráadásul az ablak is kinyílt, s a körorvos — vasalt ruhájú dalia — harsogva csatlakozott a felesége jókedvéhez.

Soha olyan lassan nem telt az idő, mint visszamenet. Mintha valaki mázsás zsákokot csapott volna a vállamra, oly nehezen küszködtem a pedállal... Öcsém, húgom s a fürge kicsi raj még mindig a falu szélén játszott. De irigyeltem őket! De azt is éreztem, hogy ólomcső a hosszúnadrág rajtam, nem enged a kör felé... Leültem hát odébb a Szillér-tó partján, onnan néztem őket, s a szívem hasogatta sipogó hangjuk:

Ez kell nekem, ez,
Ezt kedvelem, ezt,
szép maga, szép ruhája,
lobogós ingválla...

Nagy, kövér könnycseppet csillantott meg szemem, mint a megszabdalt venyigeszár... Észre se vettem, hogy a hátam mögé lopózik az alkony, s csendben-csendben rámborítja az éj leplét...

Felugrottam, hogy lerázam magamról; ám abban a percben hullani kezdtek a csillagok, mint a zápor; mintha az égi boltozatra ökle pörölyével reáavágott volna furcsa kedvében egy óriás.

Minden csillagban a Picinke szeme villogott. S a sok csillag ezernyi fénynyila mind az én szívemen ejtett sebet.